

Expunerea de motive

Serviciile sociale oferite de stat constituie o componentă a sistemului național de asistență socială și au drept scop sprijinirea persoanelor vulnerabile pentru depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială, creșterea calității vieții și promovarea incluziunii sociale a acestora.

Serviciile sociale sunt asigurate de furnizori acreditați de diverse instituții ale statului, sub coordonarea Ministerului Muncii și Justiției sociale.

La începutul anului 2014 s-a demarat procedura de acreditare a furnizorilor de servicii sociale, în baza prevederilor Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale (lege care reglementează procesul de evaluare, certificare, monitorizare și control pentru asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale).

Din informațiile existente la Ministerul Muncii și Justiției sociale, din martie 2014, de la începutul activității de acreditare până la data de 31 decembrie 2017, au fost depuse de furnizorii de servicii sociale 3.755 dosare, în scopul obținerii certificatelor de acreditare a furnizorilor de servicii sociale. La data de 31 decembrie 2017 erau acreditați, în conformitate cu prevederile legale, 3.254 furnizori de servicii sociale. Dintre aceștia, 1.236 furnizori publici (1.124 structuri specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale, 39 autorități ale administrației publice centrale și 73 unități sanitare, unități de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate) și 2.018 furnizori privați (1.762 organizații neguvernamentale, 157 culte recunoscute de lege și 99 operatori economici).

Furnizorii privați aduc în procesul prestării de servicii sociale specialiști și cunoștințe care vin în sprijinul statului și îmbunătățesc vizibil domeniul serviciilor sociale, crescând calitatea serviciilor oferite. Munca pe care acești specialiști o fac devine vizibilă și rezultatele sunt evidente în momentul în care beneficiarii devin adulți independenți.

Nevoia furnizării de servicii sociale este în creștere, iar una din prioritățile statului ar trebui să fie susținerea și creșterea numărului de specialiști, cu scopul creșterii calității actului prestat.

Serviciile sociale oferite de către furnizorii privați organizații neguvernamentale prin personalul de specialitate (asistenți sociali, psihologi, psihopedagogi, terapeuți etc) prezintă anumite caracteristici:

- calitatea ridicată a serviciilor: datorită caracterului lor nonprofit, ONG-urile pot aloca mai mult timp și mai mult personal pentru rezolvarea problemelor care apar; flexibilitatea le permite să reacționeze mai repede și individualizat în funcție de nevoi; de asemenea, pot oferi servicii complementare și de susținere pentru beneficiari (servicii socio-medicale, de exemplu);
- echitatea: suportul voluntar, filantropic și lipsa de birocrație, fac ca organizațiile neguvernamentale să îi ajute pe toți cei aflați în nevoie;
- costuri reduse: fiind instituții bazate pe voluntariat și filantropie în special, organizațiile pot să ofere servicii cu un cost mai redus decât alți furnizori;
- inovație: fiind flexibile și receptive, ONG-urile identifică noi nevoi, formulând abordări noi și soluții alternative.

Suma cheltuită în anul 2017 din bugetul M.M.J.S. pentru finanțarea serviciilor sociale (finanțarea unităților de asistență socială pentru investiții sau acordarea de subvenții asociațiilor și fundațiilor care înființează și administrează unități de asistență socială) a fost de 23.983.845 lei, cu 9.875.264 lei (29,2%) mai mică decât în anul 2016.

Cea mai mare parte din această sumă (70,2%) a fost alocată subvențiilor pentru asociații și fundații. Acestea se acordă în baza Legii nr. 34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială. În anul 2017 acestea au fost acordate corespunzător unui număr mediu lunar de 8.778 persoane asistate, în sumă de 16.838.000 lei.

În ultimii ani organizațiile neguvernamentale au continuat să își consolideze rolul de furnizori de servicii și și-au extins activitățile spre diverse comunități, ele au îndeplinit astfel rolul de formare și dezvoltare de servicii sociale, diferite decât cele oferite de stat. Astfel au fost dezvoltate servicii sociale care să răspundă unor standarde de calitate ridicate și a fost instruit personal care să poată realiza aceste servicii:

- protecția persoanelor vârstnice: servicii rezidențiale, servicii de îngrijire temporară sau permanentă la domiciliu
- protecția copilului: centre de zi, centre de plasament, centre de primire în regim de urgență, centre maternale, servicii de tip familial
- protecția persoanelor cu dizabilități: centre de îngrijire și asistență, centre de recuperare și reabilitare, centre de integrare prin terapie ocupațională, centre de zi, locuințe protejate
- protecția familiei: centre de recuperare, centre de asistență, centre de prevenire și centre de informare pentru victimele violenței în familie

Din informațiile expuse anterior se poate observa rolul important pe care îl au furnizorii de servicii sociale privați, respectiv asociațiile și fundațiile în oferirea de servicii de specialitate pentru persoanele care au nevoie de suport.

Personalul de specialitate angajat în aceste structuri lucrează cu persoane în nevoie dedicându-se dezvoltării acestora și soluționării situațiilor de dificultate în care se află. Ei sunt angajați de cele mai multe ori cu timp parțial de lucru, datorită naturii intervențiilor pe care le efectuează și sunt nevoiți să plătească integral contribuțiile la bugetul de stat, la nivelul salariului minim pe economie.

Inițiativa legislativă este o propunere de integrare a acestor specialiști care lucrează cu furnizori de servicii sociale acreditați cu cel puțin un serviciu social licențiat, în rândul excepțiilor de la plata impozitului pe venit, la fel cum sunt și personalul din IT și cel din cercetare-dezvoltare, potrivit Codului Fiscal. Impactul bugetar anual al prezentei propuneri legislative ar fi nesemnificativ pentru o categorie de angajați care, prin munca lor, vin în susținerea politicilor statului de asistență socială a persoanelor în dificultate.

Modificarea legislativă propune scutirea de la plata impozitului pe venit pentru personalul de specialitate de îngrijire și asistență, ca urmare a desfășurării activității pe bază de contract individual de muncă încheiat cu entități nonprofit și/ sau unități de cult care sunt furnizori de servicii sociale acreditați cu cel puțin un serviciu social licențiat, în condițiile legii.

Față de cele de mai sus, a fost elaborată prezenta propunere legislativă, pe care o supunem Parlamentului spre aprobare.